PROIECTAREA DIDACTICĂ PE UNITĂȚI DE ÎNVĂȚARE ÎN CADRUL UNIVERSITAR

Vladimir GUȚU

Proiectarea didactică axată pe unităţi de învăţare vine ca răspuns la abordarea curriculară a învăţământului: asigură interconexiunea: competenţe/finalităţi – conţinuturi – strategii didactice – resurse; asigură cadrul metodologic de formare a competenţelor pe etape; prevede numărul de ore necesare pentru atingerea finalităţilor proiectate (formarea competenţelor preconizate); reflectă particularităţile mediului de învăţare.

Conceptul de unitate de învăţare reprezintă un construct didactic deschis, flexibil, dar şi convenţional de sine stătător, care dispune de un cadru valoric ce permite profesorului să formuleze unităţi de competenţe (preachiziţii) ca elemente constitutive ale competenţelor specifice disciplinei și domeniului profesional de studii.

Metodologia de proiectare a unei *unităţi de învăţare* constă într-o succesiune de etape, înlănţuite logic, ce contribuie la detalierea conţinuturilor, în vederea atingerii finalităţilor curriculare. Proiectarea unei *unităţi de învăţare* se recomandă a fi făcută ţinându-se seama de următoarele: centrarea demersului didactic pe competenţe, conform modelului curricular; implicarea în proiectare a următorilor factori: finalităţi (ce?): competenţe; activităţi (cum?): activităţi de învăţare; evaluare (cât?): descriptor de performanţă; resurse (cu ce?)

Importantă este etapa care cuprinde o serie de operaţii de identificare şi prezentare taxonomică a *unităţilor de competenţe* care sunt expresia anticipării de către profesori a comportamentului studentului observabil şi măsurabil într-o anumită perioadă de timp.

Conţinutul trebuie să realizeze un echilibru între componentele informative şi cele formative.

Etapa proiectării, care vizează stabilirea *resurselor* educaţionale, se constituie din operaţii de analiză a resurselor psihologice (capacităţi de învăţare, motivaţie) şi a resurselor materiale, care condiţionează buna desfăşurare a procesului. Într-o abordare pragmatică, resursele cuprind

acele elemente care asigură cadrul necesar pentru buna desfăşurare a activităţii de învăţare. Conform *abordării curriculare,* profesorul are libertatea de a avea o viziune proprie în ceea ce priveşte formele de organizare a învățării, strategii didactice, mijloace de învăţământ, alocare de timp, precum şi orice alte elemente pe care le consideră utile în derularea scenariului didactic.

Profesorul trebuie să realizeze o analiză detaliată a principalelor categorii de resurse implicate în desfăşurarea activităţii: *resurse umane*: studentul (trăsături de personalitate, interese, trebuinţe de învăţare), profesorul; *resurse de conţinut didactic*: ansamblul valorilor educaţionale (cunoştinţe, capacităţi, atitudini) ce constituie obiectul procesului de predare-învăţare-evaluare; *resurse de ordin material*: materiale didactice şi mijloace tehnice care pot contribui la eficientizarea activităţii; *locul desfăşurării activităţii*; *timpul disponibil* pentru activitatea didactică.

Activităţile de învăţare se construiesc pe baza corelării dintre finalitățile, unitățile de competenţe şi conţinuturi prevăzute în curricula academică. Activităţile de învăţare presupun orientarea către un anumit tip de competenţă. Acestea vor fi transpuse într-o anumită formă de comunicare inteligibilă nivelului de pregătire a studentului.

În proiectul *unităţii de învăţare* profesorul va alătura fiecărei activităţi de învăţare acele resurse, pe care le consideră necesare pentru conceperea strategiei şi realizarea demersului didactic. Stilul şi personalitatea profesorului au un rol foarte important în realizarea demersului didactic.

Proiectarea activităţii de evaluare se realizează concomitent cu proiectarea demersului de predare-învăţare şi în deplină concordanţă cu acesta. Este important să fie evaluată calitatea rezultatelor obţinute de către studenți.

Fiecare activitate de evaluare a rezultatelor academice trebuie însoţită, în mod sistematic, de o autoevaluare, autoapreciere, reflexie.

Proiectarea *unităţii de învăţare* orientează activitatea profesorului pe două coordonate: *corelarea orizontală* a elementelor procesului didactic – unități de competențe, conţinuturi, activităţi de învăţare, resurse materiale şi procedurale, evaluare; *corelarea temporală* (structura cronologică) a elementelor procesului, prin consecutivitatea aplicării strategiilor didactice.

Un model posibil de prezentare a unității de învățare în structura

curriculumului academic pe discipline (exemplu: disciplina „*Psihopedagogia centrată pe elev*”).

Unitatea de învățare *Subiectul:* Strategii de predare-învățare centrate pe elev.

Componenta conținutală

Unități de competențe (preachiziții); (obective)	Unități de conținuturi
Studenții vor putea să: - *caracterizeze* esența modelelor de conducere a lecțiilor axate pe strategii de comunicare interactivă; strategii de acțiune și strategii interacționale; - *explice* specificul evaluării în cadrul *Educației centrate pe elev*; - *identifice* modalități de motivare a elevilor pentru învățare; - *adapteze* metode de predare/învățare/evaluare din perspectiva *Educației centrate pe elev*; - *aprecieze* potențialul diverselor modele de conducere a lecțiilor în organizarea/promovarea *Educației centrate pe elev*; - *emită judecăți de valoare* vizavi de problema evaluării/autoevaluării/evaluării reciproce din perspectiva *Educației centrate pe elev*; - *proiecteze* secvențe didactice în cheia conceptului *Educației centrate pe elev*; - *simuleze secvențe ale demersurilor educaționale elaborate în baza conceptului Educației centrate pe elev*.	***Strategii didactice:*** abordări conceptuale. Strategii axate pe comunicare. Strategii axate pe acțiune. Strategii axate pe interacțiune. Strategii de motivare. Teoriile inteligențelor multiple. Metodele *Educației centrate pe elev*. Evaluarea în cadrul *Educației centrate pe elev*. ***Termeni-cheie:*** strategii didactice, tehnologii didactice, metode și tehnici de învățare, evaluarea în contextul educației centrate pe elev, model euristic, model operațional, modelul învățării depline, modelul contextual, modelul sociometric, inteligența.

Componenta procesuală

Forme și strategii de organizare a activității didactice				Bibliografie
Nr. crt.	**Forme de organizare/ tipuri de evaluare**	**Nr. de ore**	**Strategii și activități didactice dominante**	
1	Curs tematic	2	Prelegere problematizată	GUȚU, Vl. (coord.). *Psihopedagogia centrată pe copil*. Chișinău: CEP USM, 2009. CERGHIT, I. *Sisteme de instruire alternative şi complementare. Structuri, stiluri şi strategii*. Bucureşti: Editura Aramis, 2002. CRISTEA, S. *Dicţionar de termeni pedagogici*. Bucureşti: Editura Didactică și Pedagogică, 1998. GARDNER, H. *Inteligenţe multiple. Noi orizonturi pentru teorie şi practică*. Bucureşti: Editura Sigma, 2006. STOICA, A., MUSTEAȚĂ, S. *Evaluarea rezultatelor şcolare*. Chișinău, 1997.
2	Seminar de dezvoltare a tematicii	2	Prezentarea și dezbateri în baza referatelor	
3	Seminarul-training	2	Turul galeriei Modelarea pedagogică	
4	Seminarul aplicativ	2	Studiul de caz Proiectarea produselor curriculare	
5	Seminarul de evaluare	2	Testul docimologic	
6	Activitatea individuală a studenților	10	Studiul notelor de curs Elaborarea referatelor la temă Proiectarea strategiilor didactice Ia o temă concretă Pregătirea către seminarul de evaluare	
7	Evaluarea continuă	În cadrul seminarelor	Activități de evaluare: - aprecierea referatelor; - aprecierea produselor proiectate. Obiectivele de evaluare: - Comparaţi noțiunile „tehnologii didactice”, „strategii didactice”, „metode și tehnici de învățare. - Deduceți specificul strategiilor didactice axate pe elev.	

			- Explicaţi modalităţile de proiectare a strategiilor didactice centrate pe elev. - Explicaţi specificul evaluării în cadrul *Educaţiei centrate pe elev.*	

Conceptul de *unitate de învăţare* are rolul să materializeze conceptul de „demers didactic personalizat”, flexibilizând proiectarea didactică şi definind, în acest sens, pentru practica educaţională repere mai bine argumentate din punct de vedere curricular [1, p.35-37].

Referințe:

1. CUCOŞ, C. *Pedagogie.* Iaşi: Polirom, 2006.
2. GUŢU, Vl. *Cadrul de referinţă al Curriculumului Naţional*. Chişinău: Ştiinţa, 2007.
3. GUȚU, Vl. *Pedagogie.* Chișinău: CEP, 2013. 507 p.